

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . . 3 ft.
Negyed évre . . 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőknek, anyagiak a lap tulajdonosnak küldendők.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyitótér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél 30 kr.

A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdá-jában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Refleksziók Magyar János cikkére.

T. szerkesztő ur!

Becsés lapjának egyik minapi számában Magyar János aláírással a városi tisztújításra vonatkozólag egy érdekes és tanulságos cikk jelent meg, melyre két irányban reflektálni kívánok.

Az idézett cikk nyilvános és magánkörökben disputa tárgyává tétetvén, két irányban vétetett élesebb kifogás alá. Ugyanis egyfelől sokan tagadták, ami ott állítatik, hogy a Gromon előtti főispánok a magyarságot várossunkban vagy nem akartak, vagy nem mertek tenni. Másfelől számosan, kivált szerbek és olyan magyarok, akik kétes céljaiknak a másik oldalon remélnek cserében parasztiakat foghatni, odavetett kényálításnak vették azt a kijelentést, hogy a szerbek többsége fiktív volt.

Miután ez a két kifogás végelemzésben egy kútfőre vezethető vissza, mind a kettőre együttesen fogok válaszolni.

Előre kijelentem, hogy a Gromon előtti főispánok, sem oldalkanonokjaik, szerintem sem tették meg, amit kellett és lehetett volna a magyarságot megtenniök, vagyis mulasztólag engedtek, túrtek egy mesterségesen összetakolt szerb többséget uralkodni a városházán.

És most bebizonyítom állításaimat. Jelenleg még kimélem a neveket s élő egyéneket; de ha sora kerül, szívesen meg is nevezem őket fej és dátum szerint.

Szerintem a magyarságnak főlénye a városházán és általában Zombor szab. kir. város politikai életében azon pillanattal kezdődik, melyben Gromon Dezső a vele huzamosan alkudozó szerbeknek kijelentette, hogy bizonyos állásokon, minők a polgármesteri, főkapitányi s főszámvevői, magyar embernek kell lennie.

Ezen erkölcsi bátorságot az előbbi főispánok is tanusíthatták volna, mert a törvény nekik is csak éppen annyi hatalmat és befolyást biztosított a restaurációt illetőleg, mint Gromonnak. Azonban az előbbi főispánok — ne keressük most, hogy miért — ezt tenni elmulasztották.

Ezen határozott föllépés egyszerre véget vetett a csinált többségen nyugvó szerb szupremaciának. Mert ez által lehetetlenné lett téve azon előbb rendszeresen folytatott üzelem, melylyel egyes magyarpárti polgárok a virilisták és országgyűlési képviselőválasztók jegyzékéből mindenféle fogások utján kismimzítottak.

Ime egypár példa, hogy miképen ment ez a többség-csinálás.

Az 1875-iki képviselő választásra szóló névjegyzék az igazoló választmányban tárgyalatván, egy tag az akkori vál. jegyzőt figyelmeztette, hogy Schauer Ferenc, akkori helybeli káplán, hibásan van Jánosnak bevezetve s kérte nevének illeten helyreigazítását. A kérelem ugyan nyílt ülésben megígértetett, de azért a L. N. elnöklete alatt megejtett országos képviselő választásnál Schauer Ferenc az urna elől elutasított, mert a választói névsorban — bizonyára jóakarattól — még mindig mint János figurált. Hiába hivatkozott arra, hogy a jegyzékben kitett Jánosnak állása, kora stb. mind pontosan reá illik s hogy 3 mint e néven egyedül r. k. káplán mindenki előtt ismeretes; legszébb polgári jogától elütötte a kérelhetetlen elnök. Aki ezt nem hiszi, tessék neki a városi levéltárban a citált aktákba bepillantani.

Az utolsó restaurációt megelőzőleg hét év előtt, mikor az obytinárok lajstroma összeállítatott, R. N., helybeli ügyvéd, ki már az ötvenes években itt királyi közjegyző volt. tehát joggal fölvehette, hogy aki erőszakkal félreismereni nem akarja, az bizonyára tudja a becsületes nevét, R. Sándornak iratott be s vá-

lasztói jogához csak erőyes fenyegetéssel, nevének utólagos kijavításával juthatott. A városházán igen sokan vannak még, akik erre emlékeznek.

Arról a régi kopott fogásról, hogy jogosulatlan szerbek becsempéztek a választói névsorba, hogy holtak megszavaztattak, nem is emléksznék meg. Aki ennek érdekes dokumentumait akarja látni, fáradjon föl B. urhoz és kérje el tőle azokat a hivatalos halotti leveleket, melyeket az ő országos képviselőjelölti föllépése után a szerb parochián kiváltott. Hiszen még mindnyájan emléksznék, akik már akkor is forogtunk a zöld asztal körül, hogy a magyar párt kebelében akkor egy aláírási ív járt közösen, amely azon célra gyűjtött, hogy a szerb parochiákon a kitudott holtakat, kik azért a másvilágról eljöttek a szerbekkel szavazni, halotti levelük kiváltása által kinyomozni s feltámasztóikat felelősségre vonni lehessen.

Hát arról van-e tudomásuk a kételkedőknek, hogy az adókönyvvel miféle rút visszaélések követték el?

Az akkori adópénztáros ugyanis akárhány magyar embernek adókönyvébe beírt például 78 frt 65 krt, azonban egy fél krajcárt elfelejtett még odajegyezni; annál kevésbbé jutott eszébe neki azt beszélni. Így aztán sok polgár, aki 50 - 60 - 70 frt adóját becsületesen megfizette s azon jóhiszemmel távozott a kasszától, hogy nem tartozik semmivel, mikor követválasztásra került a sor, nagy meglepetéssel értesült, hogy ő hátralékos és így nincs szavazati joga.

Egy ig. vál. tag egy ízben öt ilyen félkrajcárral hátralékosá sandzsírozott polgár mellett szót emelvén s az adókövetők perfidijával szemben jogaikat védelmezvén, azon választ nyerte egy most is élő szerb ajku igazoló vál. tagtól, hogy a törvény nem mondja: egy frt vagy egy kr hátralék veszi el a jogot; tehát fél kr hátralék is elég e jog elvesztésére. És a kir. kuria, tisztelven a törvény betűjét, melynek szelleme így kijátszatott, az öt felebbes elutasításával neki adott igazat. Hát — kérdezzük — nem mondva csinált-e ez a többség, mely elég ravasz volt félkrajcáros hátralékok rossziszemű létesítésével egyeseket — és mindig magyarokat — kijátszani?

Azonban ezek csak szórványos, egyes esetek, melyeket még véletlenséggel, vagy vas-kalapossággal lehet mentgetni.

De magyarázza meg valaki azt, mi okozta, hogy Zombor város képviselői között most csak egy harmadrész a szerb, holott néhány év előtt még ők voltak többségben?

Vajjon tán valami elemi csapások, nagy gazdasági rázkódtatások érték-e éppen csak a szerb vagyont, hogy az egyszerre egy harmadára csapant vissza? Ki és mivel tudja mással magyarázni magának a tíz év előtti többségüket, mint azzal, hogy hatalmon levén a városházán, tetszés szerint trafráltak?

És ha ez így van, és mert ez így áll, kérdezzük, ki szüntette meg ezen viszás állapotokat? Gromon Dezső volt főispán azzal, hogy volt elég erőye azokat a bizonyos állásokat kivenni a szerb monopolium alól s az önkény karmából a törvény oltalma alá helyezni.

Hát mért nem tették ezt az előbbi főispánok? Mért nem néztek ők utána, hogy a politikai és autonómiai jogok gyakorlata ne önkény és faji érdek, hanem a jog és valóságos állapot szerint érvényesüljön?

De ők ezt nem tették, és mert nem tették, semmiféle mentséget nem hozhatnak föl azon szemrehányás ellen, mely őket ezért teljes erővel sújtja.

Hol voltak akkor azok a hires ellenzéki vezérférfiak és politikai augurok, akik most, mikor már a magyar többség biztosítva van, multbeli érdemek nélkül elég élelmesek a más gondoza fáról leszedegetni az érett gyümölcsöt?

Midőn ezekben Magyar Jánosnak megtámadott állításait megokoltam, remélem, megnyugtatóan sikerült azokat, akik az aligmultbeli helyi viszonyokat nem ismerve, kételkedtek abban, hogy a Gromon előtti főispánok helyben a magyarság érdekeit elnyomatni, a szerbeket pedig fiktív többségükkel grasszálni engedték.

Megjegyzem, hogy eszem ágába se jut ezen üzelmek viszonzását a mostani többségnek ajánlani; mert az erőszak egyforma bűn mindig, akárki követi el a gyengébbel. Sőt mint magyar ember, még a törvény korlátai közti boszút sem céloztam ajánlani. Ezek elmondásával nekem semmi más céloim nem volt, mint a tagadásba vett tényeket hiteles történeti adatokkal megvilágítani. Ha ezek kétségbe vonatnak bármely oldalról, nem késem a nevek szerinti nyilvános cáfolattal.

—y.—

Monarchiánk szövetekezési politikája a keleten, s Garasaninnak nyílt helyeslése a politika fölött.

(Vége.)

Különben pedig Szerbia az egyetlen tartomány Ausztria-Magyarország mellett, mely a magarésztől minden kötelezettségeinek, melyeket a berlini szerződés reá rótt, lelkiismeretesen és nagy áldozatok árán megtelelt, a míg minden stipulációi ezen szerződésnek, melyek másokat köteleznek, egész a mai napig sem realizáltak. Így a bulgár várak mai napig nincsenek megsemmisítve. A reformok Macedónia és Örményországban, melyeket a törököknek kellett vala keresztül vinnie, bizonyára örökre fognak magukra várani; mert hát tiszta gúny egyáltalában Törökországtól várni a reformokat. És hogy — Törökország a berlini szerződés által megállapított nemzetközi jogrendet Kelet-Ruméliában miként tudta megvédelmezni? mutatja legjobban a mai helyzet. Szerbia a reá esendő részét a török állami adósságnak még mindig nem vállalta magára; de hát ez az egyetlen körülmény, melyet Szerbia egyedül, mások nélkül abszolúte nem is bir kiegyenlíteni. És nem azért, mintha mi ezen szerződésnek csodálói lennénk. De hát a nemzetközi jogrenddel, annak revíziójánál még tán soha oly abszolút oportunos, oly elv nélkül, igen mondhatni, oly cynikus módon nem bántak el, mint a berlini kongresszusban. Mint szerbek természetesen a San-Stepanói egyezségtől még kevésbbé ragadathattunk el; de hát ezen szerződés dicséretére elmondhatjuk: hogy ez legalább egy nagy elv — a nemzetiségi elv által egységesen domináltatott, és hogy ugyan az világosan és határozottan érvényre iparkodott emelni azt, a mit Oroszország akart: t. i. az ő protectorátusa alatt álló és az ő érdekeinek a balkánfélszigeten szolgáló — Nagy-Bulgáriát. Ellenben a berlini szerződésben sem elv, sem egységes conceptió nincsen. Macedónia főleg Ausztria-Magyarország és Szerbia érdekében a drianopolis egy vilajettje lett, a míg Kelet-Rumélia Nagy-Britannia érdekében a San-Stepanói egyezés által tervezett Nagy-Bulgáriától elkülönítetett. Németország pedig ahelyett, hogy az erkölcsi diplomatikai vezetést a berlini kongresszuson tényleg gyakorolta volna, jobbra és balra egyaránt szavazott mindenhez, a mit különböző oldalról kívántak, hogy mindenáron a pillanatnyi békéhez eljuthasson. Minden alakítások a balkánfélszigeten, tekintet nélkül a nemzetiségekre, ethnographiai, sőt természetes határookra, idéztettek elő. Ellenére tehát a már jogosan fennálló berlini szerződésnek, ne higgyék rólunk, hogy mi a bulgároknak bizonyos határok közötti egyesülését perhorreskálnók. De hát Bulgária és Kelet-Rumélia, eddigi összalkotásaiban, nem voltak jó szomszédjai Szerbiának! Gazdászati érdekeinknek, kereskedésünknek, kelet és délkelet felé való lekötése általi meg-

rontása és a szerb subversiv elemeknek pártolása áltai, — mint ezt a bregovai esetenél egész a forrongási pontig tanúsíták —; ugy a sóphai és philipopoli kormányoknak Szerbia elleni minden lépteni maguk viselete — mind ez együttvéve: az egyesült Bulgária és Kelet-Ruméliának mintegy politikai újja teremtését előttünk mindenáron perhorreskálandónak láttaták, a mely is, még a két tartománynak, bár pillanatnyi egyesülésével, még semmikép sem volt befejezve; sőt inkább, egy magához vonzó központot teremtett, mely rövid idő alatt még más területeket is magához vonzani volt hivatva, a melyeknek hozzácsatolása által Szerbia éppen existenciájában megtámadtatva, természetes kijelődésétől vágatott volna el. Amde hát egyébként is, az egyesülés által minden jog kigúnyoltatott. A kelet-ruméliai katonai erő minden ellenmondás nélkül a suserain hatalom részéről vétetett igénybe. Sándor herceget a legkevésbé feszélyezte az, hogy Törökország ezen haderejét is saját parancsnoksága alá rendelje és ellenünk használja. Oroszország pedig, Sándor herceg személye ellen ugyan elég ostentatíóval tüntetett, sőt a forradalom rendezői ellen is; de a dologban még is a tartományt menni engedte — a mint ment. És Németország éppen ugy s azon módon tétovázott, mint a berlini kongresszuson is. Előbb az egyik barát kiegészítő eszközére szavazott — a balkán-félsziget egyenlőségre a tartására, hogy t. i. ha Bulgáriának Kelet-Ruméliával egyesülése megengedtetik: akkor Szerbia határának rectificációjával egy másik barát kompensáltassék: azután meg hamarjában a »status quo ante« abszolút álláspontjára helyezkedett. Nagy-Britannia pedig desavouálta ugyanazon Salisbury által, ki a berlini kongresszuson sajátlag teremté Kelet-Ruméliát, ebben saját alkotását és ennek Bulgáriával egyesítése ellenében nem csak megszire menő konniventíával viseltetett, de sőt az egyesülésnek egészen világosan szószólója is lett.

Hát ez történetet közelebb az angol-szerb politikai belső okoknál, talán rokonsági viszonyoknál fogva is, melyek Viktória királynót Sándor herceggel csatolják; de végre tette ezt Salisbury is Nagy-Britannia külügyi érdekeinél fogva is, ha már csak ezáltal az afgháni problema megoldását is közelebb Európába helyezendette. Azonban mindenesetre Angliának ezen állásfoglalása — mint a parlamenti választások fázisai mutatják — igen ügyes fogásnak is tűnik fel.

És ime ez azon historiai-diplomatikai előtörténet, a melyből a szerb-bolgár háborúnak okvetlen kifejlődnie kellett. Politikai tekintetben azonban a »Kaiser Aller« elve szerint, a dolgoknak egy valódi elposványosodása fenyeget, a melyek még nagyobb veszélyeket foglalnak magukban, magára az európai békére nézve is; mert a fölött nem lehet kétség, hogy az állapotoknak a Balkán-szigeten való ügyhagyásával amint vannak, azok mindig új komplikációk és kitörésekre kell, hogy vezessenek, a melyek korábban vagy később, de előreláthatólag ujólag be fognak következni. És ezen légméregző elposványosodásból e pillanatban nem látok kivezető utat. De igen látok egyet, mely ezen üdvtelen eljárási helyzetből kivezetni képes volna — s ez a kongresszus! Hogy ezen kongresszus ülési- és szavazatjoggal ruházhatná fel a balkán szigeten levő államokat: ez nem várható; ámbar azok részvéte egy oly európai kongresszusban, mely a balkán félszigetet megoldani lesz hivatva, éppen nem volna jogtalan és a logika elleni vétség; de hát nem ebben fekszik a fő nehézség. Sajnos, attól lehet tartani, hogy egy kongresszus sem oldhatná meg a balkánkérdést. Azon eszmétől pedig nem tudok megszabadulni, hogy ezen kérdés egyáltalán, egy előre menő nagy és iszonyú küzdelem nélkül nem oldható meg. Mert nem csupán érdek kérdések azok, melyek ezen kérdés békés megoldását kizártnak láttatják; de mely principális elmentések is befolyanak erre. Ugyanis: két nagy és hatalmas eszme küzd egymással az oriens és különösen a balkánfélszigeten az érvényesítés végett, a melyek ezen eszmék képviselői élethálál küzdelemre kényszerítik. És ezen eszmék két szobán meríthetők ki, u. m. hódítás és érdek-szövetkezés által. A hódítást képviseli Oroszország; a szövetkezést Ausztria-Magyarország. A fölött semmi kétség, hogy ezen eszmék között ki lesz a győzelem? Oroszország oly nagy, oly hatalmas, hogy belső fejlődésénél fogva éppen exorbitans hatalmát vethetné a mérlegbe. De Oroszország hódításai által, ennek hatalma éppen nem növekedik. Minél nagyobb, annál gyöngébb leend. És nem hogy az ő általa kép-

viselt idejének hiányzanék jogosultsága, de hát a hódítások és az ezekkel kevésbé vagy többé járó országok és népek erőszakos assimilációja csak ott jogosult, hol magasabb polgárisodás és kultura terjesztéséről lehet szó. Egyszóval Oroszországnak erkölcsi és jogosult missziója Ázsiában van! Európa tekintetében, már Palaczký, a csek történetirő, perhorreskáta az ő frankfurti leveleiben Oroszország hódító lényegét, amennyiben oly határozottan fejezte is ki magát az orosz egyetemes monarchia ellenében s pedig dacára annak, hogy ő is szláv volt. Az osztrák-magyar monarchia által hordott eszme Európá előtt magasabban áll. Mert ez az összekapcsolást, szövetkezést minden népnek és individualitásnak megengedi és egyesíti is őket egy közösségben, mely a magasabb rendet a humanitás, civilizáció és kultura érdekében előmozdítja. Ő a kisebb népek és államok függetlenségével, azok közös megerősödésével és kölcsönös kulturális fejlesztésével köti össze Igy hát Ausztria-Magyarország, tán egy háboruban, igen egész sorában a háborúknak vesztethet. De soha sem győzethetik le egészen; mert végleg mégis, mint győzőnek kell és fog is, mint olyan, kikelni háborúból. Ausztria-Magyarország egy államiilag biztosított intézetet képvisel, t. i. képviseli a népek védelmét egymás ellenében és különösen a kisebb népek védelmét a nagyobbak ellenében. És melyik nemzet lesz Európában eléggé erős és nagy: a hatalmas Oroszország ellenében mielőtt ez saját hódításai által meggyöngyülne fog? Egész Európának egyesülni kell kölcsönös megvédésére a népek és államoknak Oroszország ellenében; azért is idővel egész Európa fog sorakozni Ausztria-Magyarország háta mögött, ha majd t. i. a döntő ütközetre kerülend a sor; és ezért fog Ausztria-Magyarország ezen küzdelemből mint győző kikerülni. No de addig is, sok vér fog elfolyni, mert az ideális ellentétek sokkal nehezebben egyenlíthetők ki, mint a politikaiak és gazdaságiak; azért is attól lehet tartani, hogy még egy európai kongresszus is alig-alig lehet képes a balkáni kérdést megoldani. De hát mindenesetre legalább a mostani tarthatatlan dolgok állapotának legnehezebb inkonvenienecián segíthetne, amennyiben a berlini szerződés korrekciójával egy »status quo a melioré« idézhetne elő a Balkán félszigeten

Közlő: A. J.

Hirek.

Újév napján a megyei tisztikar az alispánnak, a városi pedig a polgármesternek vezetése alatt tisztelgett a megyei és városi főispán úrnál.

A szónokok válogatott szavakban tolmácsolták a vezetőség alatti tisztikarnak változhatlan ragaszkodását s minden jókat szívből kívántak önméltóságának. A megyei tisztikar üdvözléte adott válasz körülbelül így hangzott:

T. uraim! Nagyon köszönöm Önöknek azon jó kívánatokat, melyeket ő nagysága az alispán ur által előttem jelen alkalommal tolmácsoltattak. Nem sorolom azokat ama konvencionális üdvözlések közé, melyek e mai napon hosszában-széltében elmondani szoktak. Azon kapos, mely bennünket összeköt, nem azon időtől származik, midőn én e megye főispánja lettem; hanem származik azon időtől, midőn szerencsés voltam Önök tisztársra lenni. Ezen régi szoros kapcsolatok tulajdonom én azt, hogy a törvényhatóságok rendezése tárgyában benyújtott törvényjavaslat nálunk — legalább a tisztviselői körökben — aggodalomra nem adott okot; fennállván a törvényjavaslat által kontemplált szorosabb viszony, a főispán és a tisztikar közt — a közügyek előnyére — már eddig is. De ha az új törvényjavaslat nem is csak egy eddigi unuszentesítést foglalná magában, akkor sem lehetne a tisztikarnak aggodalomra oka; mert meglehet győződve, hogy azon nagyobb hatáskört, melyet a létesítendő törvény a főispánnak adand, arra használandom fel, hogy a tisztikarnak érdekeit és kívánalmait a többszörös és szorosabb együttműködés folytán még jobban kiismarván, azt az eddiginél még fokozottabb mérvben szívesen viseljem és előmozdítsam.

Csak arra kérem Önöket, hogy forduljanak minden ügyeikben, bajaikban egész őszinteséggel hozzám, iparkodjanak azon barátságos viszonyt, mely eddig közöttünk fennállott, továbbra is fentartani és akkor meg vagyok győződve, hogy ugy mindannyiunknak, valamint szeretett anyamegyénknek is boldog ujéve lesz. Mit is ezennel mindannyiunknak tiszta szívből kívánok.

A városi tisztikar üdvözlésére önméltósága így formán felelt:

T. uraim! Nem régebben még azon reményben voltam, hogy a mai alkalommal, ha nem is a személyenként, de a bizalomban megújult városi tisztikart fogom üdvözölhetni; minthogy azonban ezen reményem a körülmények folytán nem valósult meg, — midőn Önöknek a tek. polgármester ur által tolmácsolt jó kívánataikért őszinte köszönetet mondánék, viszont azt kívánom, hogy a város közönségének bizalma ujólag Önök személyében összpontosulván, ekkép mindnyájuknak boldog új éve legyen.

A szíves kézzorítással elbocsájtott tisztviselők távoztukkor lelkes éljenzésben törtek ki.

Baján Jankovits Aurél főispán ritka óvatiókban részesült f. hó 1-én. A város hazafias közönsége a mostani évfordulót alkalmából díszes arcképet készített el, melyet az összes batóságok, testületek, egyetek és intézetek képviselőiből alakult 40 tagú küldöttség nyújtott át a méltán népszerű és köztisztelt főispánnak Délelőtt 11 órakor gyülekeztek a törvényhatóság, tiszti kar, az összes felekezetek, a kir. járás bíróság, kir. adóhivatal, forgalmi vállalatok, kaszinók, egyetek, pénztézetek stb. testületek képviselői a polgármesteri hivatalban, honnan testületileg vonultak át Jankovits Aurél főispán ur lakosztályába. Az ünnepes szónaklatot Berényi Dániel apát-plébános tartotta, ki emelkedett szavakban emlékezett meg a főispán elévülhetlen érdemeiről és midőn a díszesen kiállított arcképre rámutatott, a jelenlevők oly harsány éljenzésbe törtek ki, hogy a jeles szónok alig bírta beszédét befejezni. A szíves meglepetés észrevehetőleg meghatotta a főispánt, ki meleghangú köszönetében a kivívott sikereket oroszulánrészt a hazafias szellemű közönségre és ennek vezérféraira háritotta. Miután a főispán még a küldöttség minden egyes tagjával kezet szorított, a ritka szép ünnepély véget ért.

Ö Felsőge, Gyurisits György, IV. éves joghallgatót, városunk szülöttét, a helyben állomásozó 5-ik honvédszászlóaljba szabadságot állományu hadnaggyá nezte ki.

A szabadkai illetékkiszabási hivatalnál megüresült pénzügyi fogalmazó-gyakornoki állásra pályázatot hirdetve.

Almásról írják: Özv. báró Rudits Józsefné, nemes lelke sugallatát követve, a karácsonyi ünnepek alkalmából a község majdnem összes iskoláit kellemes ajándékokkal lepte meg. Ugyisintén dicséret illeti derék jegyzőnkét, Arnold Antal urat is, ki a községi pénztárból már évek óta ellátja a község szegény tanulóit a szükséges taneszközökkel és ruhával.

A zombori állami főgymnázium tanári kara, önalapította Trefort ösztöndíjat szűkösséggel Frank Mihály VI. oszt. tanulóknak ítélte oda.

A zombori színház részvénytársaság igazgatósága f. hó 2-án tartott ülésében a színházat (magyar előadásokra) f. évi január hó közepétől virágvasárnapig terjedő színdényre a »szabadkai színház«-nak adta ki, azon kikötéssel, hogy hetenkint csak 3 előadás tartassék. A bérletek páholyokra és más ülőhelyekre az egész idényre kötelezők, azonban 5-5 előadásokint is előre fizethetők. Ha a színház az előadásokon kellő és megfelelő személynnyel fel nem lépne, a részvénytársaság igazgatósága jogosítva van a szerződést bármikor is felbontani. A szabadkai színházról kívül pályáztak még: Sályi Zsigmond Nyitáról, Simándy Zsigmond Szegszárdról és Pesti Ihsz Lajos Ujvidékről.

Roder Jakab parabutyi izr. tanító az 1885. évi december hó 28-án tartott gyűlésen a parabutyi anyakönyvi kerület anyakönyvvezetőjévé 400 f. évi fizetéssel egyhangulag megválasztott.

A hazai ipar termékeinek és gyártmányainak a hazai közlekedési vállalatok által az eddiginél fokozottabb mérvben leendő igénybevételét biztosító módok megbeszélése és megállapítása végett a közlekedési miniszter vegyes bizottságot hívott egybe. Ambrozovits Béla min. tanácsos földnk vezetése alatt, s átiratlag felhívta az országos iparegyesületet, hogy a bizottságba képviselőt küldjön ki. E bizottság a magyar államvasutak anyag. és szertár névlajstromának minden egyes tételét át fogja vizsgálni és a nomenclatura helyes megállapítása mellett kimondani, gyártatik-e az illető cikk belföldön kellő jó minőségben és ha nem, miképen lehetne célszerűen a megfelelő iparágat meg-honosítani esetleg fejleszteni?

Zombor város területén az elmúlt 1885. ében született róm. kath. 495, meghalt pedig 453 egyén.

Ez év január hó 10-ével a magyar államvasutakon új menetrend lépend életbe és pedig: A Budapest-Belgrád vonalon Szabadka és Belgrád között az 507. és 508. sz. személyvonat, előbbi indul Belgrádból este 9 óra 46 perckor és érkezik Szabadkára reggel 4 óra 59 perckor, utóbbi indul Szabadkáról este 9 óra 10 perckor és érkezik Belgrádba reggel 4 órakor. — Szabadka-Szeged között: Szabadkáról este 6 óra 38 perckor indul és Szegedre este 7 óra 45 perckor érkezik a 702. sz., és Szegedről d. e. 8 óra 10 perckor indul és Szabadkára d. e. 9 óra 18 perckor érkezik a 701. sz. személyvonat.

Arverés. Pollák Mór 11220 fitra b. ingós. február 16. Zombor.

A zombori szerb tanképezde nevéndékei f. évi január hó 26-án szegény sorsu tanulótársaik javára táncal egybekötött dalestélyt rendeznek a Vadászkiert szálló nagytermében. Beléptidij személyenként 1 f. rit, családijegy 3 f. rit o. é. Kezdeté 1/2 órakor. Felülízetések köszönettel vétetnek. A műsor a következő: 1. »Pesma u zimu« Horeisek-től; éneklő tanképezdei férfiak. 2. »Ukor« J. n. Zajc-től; éneklő Plestits Sándor III. éves tanképezdei hallgató, zongorán kíséri Blazsek Dragutin tanár. 3. »Szwatovac« Horeisek-től; éneklő a férfi kar, zongorán kíséri Gergurov Lyubica III. éves tanképezdei hallgató. 4. »Guslareva Szmr« Zmaj I. Jovánovictól; szavalja Pesits Szilárd III. éves képezdei hallgató. 5. »Ej Szrbine« Popovits Dömétől, szerkesztette Blazsek Dragutin; éneklő négyeskar az egész férfi kar kísérete mellett. 6. »Strunam« duett; éneklő Kovacevics Darinka és Szimics Mari III. éves tanképezdei hallgatók, Blazsek Dragutin zongora kísérete mellett. 7. »Noćni strazari« Čeh-től; éneklő a férfi kar. 8. »Fantasia de concert« Anasztaszjevits Slávka-tól; zongorán előadja Gergurov Lyubica III. éves tanképezdei növendéke. 9. »Brodarska« Ekkertől; éneklő a vegyes kar. 10. »Moja rusza« Jenkótól; éneklő négyes tagu kar: Miskovits István, Lambrin Dusan, Kovincics Milos és Bakalovits Bogolyub tanítóképezdei növendékek. 11. »Za dom mili« Abga Ferentől; éneklő a férfi kar.

Szabadka város törvényhatósága Polyakovits Alajos gymn. tanárt befegésze miatt, nyugdíjaztatta és helyére január hó 20-ig terjedő határidővel pályázatot hirdetett.

Szeghegyen Molnár József tanító igen sikerült karácsonyi-ünnepélyt rendezett. Ugyanott községi pénztárossá Schäffer Lukács, esküdté Wahl Henrik és Gutwein Adám egyhangulag megválasztattak.

tagjai
a »Va
kötött
2 f. rit.
zészöl
szerin
born
január
vasut
dinár
óta S
kint
hozzá
mikén
szaba
28 a
egy
nyel.
repél
két é
mók
Alfás
a bir
azt is
mert
vics
bajm
igért
fog
ado
tal
tette
Neve
órát
Bacs
örök
15 f
Má
Simó
el,
szár
tette
a fel
193
évi
vesz
fogh
utá
kem
köz
Ezer
nak
igaz
man
Kuc
adta
javá
kik
zent
ban
vége
bori
1-8
nos
kob
Pek
dor
Rad
Ján
sá
irán
bél
bál
és
elő
nek
bor
Eze
Ny
rés
tag
sab
okt
nak
hog
sit
inte
nye
hel
utá
ügy
lep
rés
tés
bet
sék
kiif
hat
egy
jele
sár
Ko
He
let
a t
püs
árv
Pé

Melléklet a „Bácska“ 2-ik számához.

A „Zombori keresztyén-egyesület“ tagjai részére f. évi január hó 16-án este 1/2 8 órakor a „Vadászkürt“ szálló nagytermében táncal egybekötött társas-vacsorát rendez. Egy részvételi jegy ára 2 frt. Azon egyetemi tagok, kik tévedésből vagy elnézésből meghívót nem nyertek volna, felkérjük, miszerint dr. Rátai József egyetemi alelnök vagy Szauerborn Károly választmányi tag úrnál a végből f. évi január hó 14-ike déli 12 óráig jelentkezzenek.

Szabadkán Szabadka- és Palics között közúti vasút létesítésén fáradoznak. E végből Rozenberg Ferdinánd, a szegedi közúti vasút igazgatója pár nap óta Szabadkán tartózkodik. A vaspályá kilométerenként 13—15 ezer forintba kerülne, feltéve, hogy a hozzávaló homokot és földet a város ingyen adná.

Egy községi bíró, hogy fogja fel állását, és miként jár el hivatalában, legjobban illusztrálja ezt a szabadkai kir. törvényszék előtt 1885. évi december 23-án letárgyalt ügy, melyben a községi bíró mint egy onkénykedő török basa, nem törődve sem törvénnyel, sem felsőbbsséggel — kénye-kedve szerint szerepelt. Az általa elkövetett törvényszegések némelyikét érdemes lesz itt felsorolni: Mészáros András bajmoki lakost azért csukatta el az akkori községi bíró Alfás Antal, mert állítólag részeg volt, s midőn neje a bírónál könyörgött férje szabadlábra helyezéseért, azt is elcsukatta; férjének subáját ott nyomban elárverezte, a befolyt vételár pedig magánál tartotta, mert Mészáros öt becsületében megsértette. Brankovics Teréz fiatal özvegy panaszokodott az akkori bajmoki községi bírónál, hogy egy cigányasszony megígérte neki, hogy vrácsolás (babonázás) által férjét fog neki szerezni, de abelylett — a babonázásra átadott ruhaneműkkel máshová ment lakni. Alfás Antal községi bíró a cigányasszonyt maga elé idézte, bezáratta és szeméremstől módon lenyíratta. Nevezett községi bíró Márton János bajmoki lakost három órára becsukatta, mert borjat vágatot bejelentés nélkül. Baecits Atal pedig azért záratta be 19 órára, mert az őrkökkel veszekedett s midőn a bírónál is gorombáskodott, 15 frt becsületértési összeget kellett még megfizetnie. Más alkalommal, midőn a községi bíró Mrakovits Simon helyettesítette, a helyettes is ily módon járt el, hogy a hitelező panaszára a helyettes bíró Mészáros András adósának holmiját a község házához vitette és még az adóst bezáratta. A kir. törvényszék a felsorolt és más törvényszegések miatt a b. t. k. 193 és 475 §§-ai alapján Alfás Antal vádlottat két évi fogházra, 50 frt pénzbüntetésre és 5 évi hivatalvesztésre, Mrakovits Simon vádlottat pedig 3 havi fogházra ítélte el. Midőn ezt „Szabadka“ lapjaink után közöljük, egyúttal megjegyezzük, hogy ez az a keménytollú polgár, aki a szabadkai lapokban Bajmok község jegyzője ellen oly kiméletlenül nyilatkozott. Ezen fejtevések talán visszahatólag is eligazíthatnak mindenkit, hogy kinek lehetett a kettő közül igazga?

Arverések. Jan. 4. Keresztúron Stein Herman, jan. 7-én Cserenkán Steinfeld Ignác és 11-én Kucurán Eniss Jakab és Kuhn ingós. elárvereztetnek.

A „Baja“ című lap január 3-án utolsó számát adta ki. A nevezett hírlap 13 évfolyamot ért.

A zentai szerb község a szerb sebesültek javára 100 frtot szavazott meg.

Dudás Gyula főlkéri tisztelettel mindazokat, kik Stojsits Péter volt zentai ügyvéd, 1816-ban a zentai csata évfordulóján tartott beszédének birtokában volnának, sziveskedjenek azt neki megtekintés végett Zentára küldeni.

Beküldetett. Jegyzőkönyv felvételét a „zombori első önszegélyző szövetkezet“ 1886. évi január hó 1-én napján tartott igazg. ülésben t. Millassevits János ur elnöke alatt jelen voltak: Bikár Pál, Jakabovits Mihály, Szalay Károly, Vitkovics József, Pekánovits András, Andráskó Alajos, Weidinger Sándor, Zsuffa Vince, Vágemann Simon, Bruck Samu, Radicevits Sándor, dr. Cvetkovits Péter és Odry János igazgatósági tagok. Tárgy: A felügyelő bizottság értesítése az I. ciklusbeli törzsbetétek kiizetése iránt. **Határozat:** A szövetkezet tagok a helybeli lapok útján értesítetnek, miszerint az alapszabályok és a kereskedelmi törvény értelmében a mérleg és a szárszámadás elkészítése, illetve jóváhagyása előtt semminemű kiizetés nem történhetik, miért is ennek megtörténte után fog a kiizetés eszközöltetni. Zombor, 1886. évi január 2-án. Kiadta: Klug Antal, jegyző. Ezen jegyzőkönyvi kivonathoz volna egy pár szavunk. Nevezetesen ezen határozat egyáltalán nem szólhat a részvényeseknek, hanem csak a felügyelő-bizottság tagjainak. Mert a részvényesek a közgyűlésnél magasabb fórumot nem ismerhetnek; ez pedig mult évi október havában éppen a szövetkezet igazgatójának indítványára állapotott meg egyhangúlag abban, hogy a kiizetések csak folyó évi március 1-én teljesíthetnek. Hogy már most ezen tényt miéle közbeeső intézkedéseknek kell megelőzniük, az nem a részvényesek, hanem az igazgatóság dolga. Amennyiben helytelen volt az az ígret, hogy a tőke már újév után rögtön kifizetnek: azt a részvényesek, mint ügyetlen jóakaratot, visszaajándékozzák annak a pénzügyi kapacitásnak, a ki őket azzal kértelenül meglette. Ha akármiféle körülmények is jönnek közebe, a részvényesek okvetlenül elvárják a megállapított fizetési terminus betartását; mert azt senkisémet követelheti tőlük, hogy 30,000 forintjuk hónapokig elvonassék tőlük és másoknak gyümölcsözzön. Ha ezen végkiizetési terminus bármily okból nem volna betartható: akkor az igazgatóságnak szoros kötelessége ezt egy évigből összehívandó rendkívüli közgyűlésnek bejelenteni; mert csak a közgyűlés másíthatja meg a saját előbbi határozatát.

Grüner Géza ó-kanizsai kereskedő eljegyezte Kohn Adolt mindszenti földbirtokos kedves leányát, Herminát.

Tudvalevő, hogy a költségvetésben a gör. keleti egyházi célokra 100,000 forintot szavazott meg a törvényhozás. Ezen alából a mult évben a bácsi püspökségből: 35 lelkész, 16 hitközség, 11 özvegy, 2 árva és 1 zárda segélyeztetett.

Nathália szerb királyné Weszelinovits Péter helyb. lakoshoz — a szerb sebesültek javára

eszközölt gyűjtéséért a következő köszönő sorokat intézte titkárja útján: Uram! A királyné őszinte megelégedéssel fogadta m. hó dec. 17-én keltezett tiszteletlevelét, melyhez o. é. 717 frt 35 krnyi összeget csatolva küld a szerb sebesültek javára, mint Zombor város polgárainak adománya. — A legnemesebb részvételt telt szavak felette megörvendeztették Ófelségét, mert bennük az ottani nép által a szerb királyság irányában táplált baráti érzemény újabb jelét látja. Önnek szép adománya, melylyel óhajta szerint lesz rendelkezés teendő, bizonyára sok bánatot fog enyhíteni és sebesülteink sok fájdalmát könnyíteni. Fogadjon Ön és minden adakozott polgártársa is a királyné szives köszönését megemlékezésükért, ugy egy-szersmind az én tisztelem biztosítását is. Belgrád dec. 16. 1885. Dr. Jóvics Ófelsége titkára.

Fernbach Antal temerini nagybirtokos szőregi pusztáján a napokban kőrvadászatot rendezett, melyen mintegy 25 vadász vett részt. A vadászati eredménye 60 nyúl.

Apatinból írják: Apatinban ez év első napján az újvívi üdvözlők már csak ritkán merészteltek lövöldözni. Bárcsak a lövöldözéssel a szokásos mértéktenen pálinka ivás is be lenne szüntetve, mely e napon rendszeren a tetőpontot éri és gyakran verekedésre vagy egyéb véres jelenetekre szolgáltat alkalmat. — Itt született a mult évben 573 gyermek meghalt 352 ember. Esküvés volt 102.

Tóth Béla, jelenleg a szabadkai színház igazgatója, t. hó 16-tól kezdve hetenként háromszor a mi színházunkban fog játszani. Ugyan még összeállított zenekara nincsen, azonban 6 biztosra veszi, hogy ezt minél előbb összeállítja és — amit Szabadkán is kifogásolnak — szerelmes színészt keres. Most még csak az van hátra, hogy Szabadka városa a társulat megválasztásába belenyugodjék. Ő, mint mondta, biztosra veszi ezen engedélyt annál inkább, mert Szabadkán immár a színház pártolása csökkenőben van. Nekünk ugyan mindegy ki nyeri el a színházunkat, csak az nem mindegy hogy milyen erőket állít bele. Mi a magunk színházának érdekeit a társulatnak érdemességétől föltételezett pártolással, vagy annak ellenkezőjével fogjuk megóvni. Hogy a szabadkaiak mit tesznek, az nem a mi dolgunk.

A bécsi Granichstäden-féle szenzációs ékszerlopásnak furesa utójátéka folyt le Kolluthon s Zomborban. Goldschmid Mór kolluthi születésű butorkezeskedő — e minőségben Bécsben járt ugyanazon napokban, melyeken a Granichstäden-féle ékszerlopás elkövetetett. Űgyét végezve, hazajött Kolluthra, hol a különben intelligens ember, ki, mint maga mondja, eljegyeztetése küszöbén áll, éppen con amore azzal szórakozott, hogy hűgával egy négykezeset játszott le a zongorán. Ez idilli mulatságot két tetőtől-talpig fölfegyverkezett zandár zavarta meg, kik Goldschmidet elfogták. Az így megriasztott fiatal ember a legnagyobb készséggel követte szuronyos őreit, kik vele rögtön Zomborba hajtottak s átadták a zombori szolgabírói hivatalnak. Itt tudta csak meg Goldschmid, hogy a bécsi rendőrség sürgöny útján kereste meg a budapesti ref. lőrséget, az pedig a zombori szolgabíróságot, hogy őt rögtön le kell tartóztatni, mert ő volna az a híres betörő, a ki a 300,000 frtnyi ékszereket oly ügyesen elemelte. Goldschmid az el időtájt Bécsben járt, a mint hogy százan-ezren ott járhattak, nem követelt el betörést, a mit képes a lehető legpontosabb alibivel kimutatni. Késznek nyilatkozott mind e tények beigazolása oéljából a szükséges pénzüsszeget letenni, hogy sürgöny útján közlések vallomása a bécsi rendőrséggel s így a tévedés rögtön kiderülvén, már így is eléggé lesújtó állapotából menekülhessen. A zombori szolgabíró, Poppovics Dusán ur a följánlott sürgönyközléseket el nem fogadta, de maga részéről rögtön sürgönyözött a bécsi rendőrséghez, hogy Goldschmidet kész alibijét igazolnia. A bécsi rendőrség erre azt válaszolta lakoncian, hogy „a további információk postán fognak holnap megérkezni“. Poppovics Dusán szolgabíró ur ily körülmények között nem volt abban a helyzetben, hogy a fiatal embert még kellő jótállás mellett is szabadlábra helyezze, hanem átkísértette a kir. ügyészséghez. Az ügyészség nem volt hajlandó a pusztá gyanúra letartóztatott fiatal embert őrizet alá venni, miért is a zombori kapitányi hivatal kerestetett meg, hogy őrizze a „hírhedt betörőt“. Két napig őrizték nevezett a zombori kapitányságnál, mire megérkezett Bécsből a rendőrségi információ, melylyel már most a fogoly az ügyészségnek átadható volt. Mit tartalmazott a bécsi rendőrség információja, azt nem tudjuk, de bizonyosan eléggé valószínűvé volt abban tudjuk, hogy a „fogás“ sikerült. Kilenc teljes napig tartották Goldschmid Mór az ügyészségnél fogva, míg az itt felvett s Goldschmid által sajátkezüleg német nyelven megirt vallomás a bécsi rendőrség szorgos utánjárásai nyomán pontról-pontra, betőről-betőrre igaznak bizonyult s már most Goldschmid mehetett a hová tetszik. De ki ad neki e meghurcoltatásért elégtételt.

A napokban elhunyt Löbb szül. Razovics Franciska, mint értesülünk, az új templom építésére 500 frtot hagyományozott végrendeletileg.

A borsódi helyettes lelkész, Tóth Mihály, Akasztóra plébánosá szavazott ki

Markus Lajos hajósi plébános 77 éves korában mult évi december hó 27-én elhunyt. Béke porai felett.

Koleszár Gábor kupuszinaí lakos lovait f. hó 2-án virradóra ismeretlen tettesek boszúból agyon-szúrták. A gyanu a volt községi öök egyikére hárul.

Özv. Cservenka szül. Eöz Agnes, éltének 61-ik évében folyó hó 1-én délelőtti 8 órakor elhunyt. Béke poraira.

A titeli polg. olvasó egyesület m. é. december hó 27-én megtartott közgyűlése alkalmával a tisztikar az 1886. évre következőkép alakult meg: Elnök: dr. Nagy Kálmán. Alelnök: Szesztrich József. Igazgató: Fráter Pál. Pénztárnok: Riedl Jakab. Jegyzők: Karl József és Jovanovics Lyubomir. Választmányi tagok: Baderlicza György, Eckert János, Joanovics Vazul, dr. Kresztic György, Laczkovics József, Miklyusevic Mi

los, Nikolic Simon, Péterffy Károly, Popovic Simon, Szabó Mihály, Velykó József, Zsulyevics Mátyás. Pótagok: Gászner Lajos, Knyaskó Lajos, Sztrilich Sándor, Turner József. A vigalmi bizottság tagjai: Fráter Pál elnöke alatt: Joanovics Lyubomir, Karl József, Kegel János, Kézsmárky Gyula, Nikolic Andor és Sándor Geza. — Nevezett egyesület Szilveszter napján estélyt, a vöröskereszt-egylet január hó 9-én bált, a tantestület pedig szegény gyermekek felségélyezésére február 6-án hangversenyt rendez.

A 86-ik gyalogezredtől Novics Dimitria turiai illetőségű hadköteles, a napokban megszökött, ennek folytán nevezett katonaszökevény nyomozandó és feltalálása esetén a legközelebbi hadparancsnoksághoz be-kísérendő.

Megyénk alispánja a következő körrendeletet teszi közzé: Egy konkrét eset alkalmából — hogy Pusztakula és Uj Szivac község közötti műútszakaszon a 19-ik számú kilométer jelző faoszlop, december hó 5—6. közötti éjjelen, ismeretlen tettesek által ellopott — értesítem címet, hogy a műutak és tartozékaik rongálása és illetve elidegenítése szigorúan tiltva van és az ezen tilalom ellen vétők ellenében az eljárás megindítása után érzékeny pénzbírságok fognak kiszabtatni, miért is gondoskodjék arról, hogy hatósága területén levő minden község erről a szokásos módon tudomást szerezzen és előforduló esetekben pedig a kihágás megtorlása végett a megfelelő eljárást indítsa meg. Zomborban, 1885. december 24-én. Schmausz Endre, alispán.

Ujesztendő napján, nálunk Zomborban legalább, a mult években az elősdiék és közsönt koldusok, az erélyes rendőri utasításra jórészt kipusztultak. Az idén azonban megint sok mindenféle kétes egzisztencia és jogcímelen zsebmetsző házalt kilincsről-kilincsré, kizsebelvén azokat, akik a szemtelenséggel szemben bizonyos mellékletek által felszelyeztetik magukat. Hiszen a szegény gyermekek karácsonyfájára, a megyei és városi szeretethezra adakozván a község, megtette bőven mindenki, amit vagyoni állása és jó szive engedett neki. A dolog praktikumát vizsgálván, azon egyszerű és biztos orvosszer, amely mindenkorra véget vet ezen civilizált utonál-lásnak, abban találjuk, hogy a község nem adjon semmiféle ilyen zseblőnek semmit. Ha ezt egyszer, egy újév napján következetesen megvalósítjuk, biztos lehet mindenki, hogy a szolgálai és paniperdai szívek érzelmű végkép kibűlnek s megszűnik továbbra azon abszurdum, mely szerint a sok jónak kívánása, éppen a jó kívánók zsebelései folytán, az év első napját elemi csapásá teszi.

Podmaniczky Frigyes báró, az ó-kanizsai kerület országgy. képviselője, beadta a nemzeti és opera színházi intendánsi állásáról való lemondását.

Az 1886. esztendő pénteki nappal kezdődik s ugyancsak pénteki nappal ér véget. A husvét április 25-ére, a pünkösd június 16-ára esik. A farsang tart vizkereszt napjától húshagyó keddig, vagyis január 6-tól március 9-ig, tehát 62 napig. Az ugynevezett uralkodó bolygó ez évben a Merkur lesz. 1886-ban két napfogyatkozás lesz: egy gyűrűalakú március 5-én s egy teljes anguszts 29-én, mi azonban egyiket sem fogjuk láthatni. Holdfogyatkozás nem lesz.

Ujvidékről 1885. dec. 31-iki kelettel írják: Pesti-lhasz színigazgató tegnap befejezte Ujvidéken előadási sorozatát. Dacára annak, hogy Pesti-lhasz társulatának tagjai egytől-egyig derekasan megállják a sarat, dacára annak, hogy Pesti-lhasz úr a legújabb színműveket hozta előadásra, mégis a színház mindig üres volt és a derék magyar színészek még annyira sem tettek szert, hogy abból élelmüket fedezzék. Hja! ilyen az ujvidéki magyarság, kész mindent tenni, de a magyar művészetet nem hajlandó pártolni s így aligha fog többet magyar művész Ujvidékre vergődni. Pesti-lhasz deficitje mintegy 1200 fitra rúg, ez való-ságos szegény Ujvidékre nézve. — Az ujvidéki dalárda számos működő tag belépése által tetemesen erősödött. Dalárdánk a legutóbbi időkben fokról-fokra hanyatlott s már semmi tekintélye nem volt. Az okát ennek könnyű kitalálni. Midőn dalárdánk azelőtt Laforest kitűnő kezei alatt oly fokon állott, hogy bármely más dalárdával megállhatta volna a versenyt, most már dalárdánk oly annyira lehányatlott, hogy nevét sem érdemelte. Sok szorgalmat kell majd kifejtenie, hogy megint a régi fokra felemelkedjék s hogy ez történni fog, az bizonyos, mert Huber Károly és Abrányi Kornél zenészi korifeusok közbenjárása mellett sikerült a Budapesten jó hírnévként ürvendő Kun Miksa zenetanár és zeneszerző urat dalárdánknak karmesterül megnyerni. Kun Miksa ur ide megérkezett s dalárdánkat már kezébe is vette. — Mint minden évben, ugy ez idén is a karácsonyi ünnepek alkalmával zárdánkban a derék iskolánékné lankadatlan fáradozása mellett gyermekek által szini előadás volt. Szinre kerültek „A testvéri szeretet“ és „A négy évszak“ című darab. Az előadás minden tekintetben megmutatta, hogy mennyi gondot fordítanak a t. iskolánékné e tekintetben is a reájok bizott gyermekek művelődésére. Az előadást nagy község látogatta s a kis művészeket több ízben dicsőrelog kiemelte. r. l.

A közmunka- és közlekedésügyi m. kir. miniszter, a következő körrendeletet intézte valamennyi törvényhatóság községéhez, valamennyi közigazgatási bizottsághoz, valamennyi megyei m. kir. állam-építészeti hivatalhoz és építészeti kirendeltséghez, valamennyi szak- és ügyosztály főnökéhez, a műszaki tanácsokhoz, valamennyi országos középítészeti felügyelőhöz. Legközelebb az az eset fordult elő, hogy állami segélylyel teljesített építkezés felülvizsgálatával a megye alispánja az építészeti hivatal egyik közeget bizta meg. Miután ezen eljárás a kerületi főmérnökök szervezete és hatáskörére vonatkozó s 1884. évi március hó 3-án 8435 sz. alatt kelt körrendeletem kíséretében kiadott szabályzat szellemével és célzataival ellenkezik: hasonló esetek kikerülése végett, az említett szabályzat 6-ik szakaszának kiegészítés-ül, az eddig általában követett gyakorlat szerint is rendeltem, hogy a törvényhatósági utakon államsegélylyel teljesített munkálatok felülvizsgálata szintén a kerületi főmérnökök által ejtendő meg. E végből az illető munkák felülvizsgálatának elrendelése iránt a megye községe, illetve közigazgatási bizottsága részéről

életerős ma-
uj élet!
a Bertalan.
ásárlása.
és kereske-
általános te-
ett rendszer
ásárlás az ed-
tjai által esz-
megszemlélése
apokban fog
bejelenteni
ezhető, illető-
magas minisz-
nagysága kellő
ar hó végeig
soknál felme-
dakat, a kik
kat felajánla-
előbb, legké-
íveskedjenek,
et és gazdál-
(bevásárolni)
b, de legké-
berni (sim-
allgani fajta
etni. Es pe-
3 és a nyu-
csak olyanok
nynek meg-
bikák 1886.
Miniszterium
tenyésztésre
k által fel-
fog utalvá-
evőre nézve
— illetőleg
Miniszterium
Miniszterium
etolog ápr.
esetre, ha
enne az
gvett bikák
r. zabot és
díjat fog a
ndó számla
számítható.
vek szerint
dszerint az
vehető kö-
nyben fog-
léves, min-
at nélküli
vételárát
elengedé-
3 féléves,
es kamat
a közsé-
n kedvez-
kát meg-
en is ré-
lokra nem
adatnak.
omborba a
filmos,
előadó.
dec. 30.
megsebe-
ért esdők
on is —
melyen a
mányokat
0 frt, Mi-
Mikóse-
kóseovits
Ferenc 2
t. dr. En-
k: Bene
Gizella,
Emilia,
r. Kara-
Lakatos
Ferenc,
ás, Popo-
ador, dr.
ity Jövő
rt 40 kr.
a szen-
sitott em-
netemnek
tem őket,
összeget,
sége Na-
skereszt-
tján tel-
fent tisz-
a szen-
tiska.
n.
ec. 30.
borított
k váro-

sunkban is megindították a gyűjtést, hogy ama fáj-
dalmas sebekből borított szomszéd nép lelki, testi
szemérvényére nyhathabár csak parányi mérték-
ben is — nyugtani képesek legyenek.
A gyűjtést városunk két nemeskeblű honleánya
Pávlovics Anka és Gajcsinovics Darinka úrhölgyek
vezették, az alábbiakban részletezett eredménnyel.
A magyar nemzet, mely ily lelkes honleányokat
nevel — büszkén emelheti fel szemét az Égre azzal,
hogy ime Magyarok Istene, a te engedelmeddel nem-
csak hogy élünk, de jó szomszédainkat segíteni szives
készséggel képesek is vagyunk!
E büszke önérzete a magyarnak bizonyítja azt
is, hogy bár „száz csatákban, száz sebekből vértett“,
jó és balsejben fentartotta magát a Duna és Tisza
virányos partjain egy évezred óta. Saját erejéből hó-
ditotta meg e nemzet ez édes haza véráztatja földjét,
saját erejében bizva élte keresztül a tatárjárást, a tör-
ök hódoltság korszakát s az azt követő számtalan —
szomorúbbnál szomorúbb korszakokat. Nem védte, nem
ápolta senki e nemzetet; magára volt hagyatva min-
dég, mint a fűszál, mely a pusztában él; önérejtől
épített az mindent, iskolát, templomot, akadémiát, hi-
dakat, vasutat, kiállítás, mindezt e nemzet alkotta,
mely, még a többi nyugati országok fejlesztették ha-
talmunk alapját, a tudományt, ipart, kereskedést, —
fegyverrel fektűt s fegyverrel ébredt, hogy a hódító
törököt barbár útjában feltartóztassa. — S ma már,
mikor még csak árnyékát látja annak, hogy önma-
gára is gondolhat, összerakja filléreit, hogy kultur-
egyletek útján hintse el a magyar állam eszme szent
magvát, a tót, a szerb, az oláh, a német stbbi pol-
gártársai lelkébe. Megtanítja őket arra, hogy ápolják
nemzetiségüket, műveljék nyelvüket, de mindenkifelett
szeretettel forduljanak ama kitárt karok és kebel felé,
mely őket fiainak fogadta s vagyonában részleteti,
szeretettel forduljanak az édes magyar haza felé és
sajátítsák el annak nyelvét is, ha boldogulni s meg-
értetni akarnak.
Ily érzelmektől áthatva szives részvétellel és
őszinte szeretettel közeledik e nemzet a jó szomszéd
szerbia felé, hogy sajtó keblére a gyógyvir, a testviré-
szeretet nemes balzsamát csépegtesse s örülhessen an-
nak, ha a szenvedő szerencsétlenek arcáról a fájdalom
könnyűt letörölheti.
A nevezett hölgyek magasztos feladatukat helye-
sen fogták fel s nemes szívükhöz méltóan iparkodott
őket mindenki e feladat megoldásában segíteni. Elis-
merés illeti buzgalomukat s közzönet fáradozásukat;
közönet kétszeresen, mert ez által is alkalmunk nyílt
kijelenteni, hogy a szenvedő jó szomszédot a magyar
őszinte szívvel képes gyómolítani.
Legyen megáldva a jó tett s a kik segítettek
abban, hogy eredmény koszorúzza a két nemes hölgy
fáradozását: e sorokban emelünk emléket nevöknek,
hogy hirdetője legyen annak, miszerint a jó tett ju-
talma édesebb, mint az önzés telhetetlen érzete.
Pávlovics Momir és Anka testvérek 3 frt, Gaj-
csinovits Milos 2 frt, özv. Dudvarszky Emilia 1 frt,
Vuics Lyubica 1 frt, Mrksits Tósa 50 kr, Márits Ist-
ván 1 frt, Prótits András 50 kr, Kirits Miklós tanító
2 frt, Dadits Dragutin tanító 1 frt, Dudvarszky Mi-
léva 1 frt, Jakovlevits Mitó 1 frt, Hozák Pál 20 kr,
Beslits Tihamér 30 kr, Kovácsévits Gábor 40 kr,
Drágin Gábor 50 kr, Jólits György 50 kr, Marojlo-
vits Pál 40 kr, Drágin Velyko 1 frt, Szedmák György
1 frt, Jovánovits Simon 10 kr, Rozovits János 20 kr,
Jakovlevits Gábor 1 frt, Aksamovits György tanító
1 frt, Radujkov Jakab 30 kr, Jólits Tósa 30 kr, Mar-
janov Illés 10 kr, Teodorovits Sándor 2 frt, Dudvar-
szky Gábor ügyvéd 2 frt, Balog Pál ügyvéd 2 frt,
Drágin Jóna 40 kr, Kraeusn Avram 1 frt, Drágin
Gávril 70 kr, özv. Neráncsits Katalin 1 frt, Nenádo-
vits Krisztina 1 frt, Beslits Misa 50 kr, Jéffits Gá-
bor 20 kr, Popovits Milos 50 kr, Horváth Emil 1 frt,
Kohn Simon 1 frt, Beslits György 50 kr, Sztricsévits
Simon 50 kr, Vuicsits Jéffa 50 kr, Kovácsévits Radivoj
2 frt, Fischer Gusztáv 1 frt, Popovits Helén szül.
Vucsetits 1 frt, Popovits Miklós 1 frt, Lukits Sándor
30 kr, Pávlovits Katalin gyógyszerésznő 1 frt, Opitz
Sándor plébános 5 frt, Perlesz Bertalan 50 kr, Tri-
polszky László mérnök 1 frt, Jablonszky József jegyző
1 frt, Abraham Mihály 50 kr, Prokopovits Jenő 50
kr, Jovánovits Lázár aljegyző 1 frt, Kelemen János
bíró 50 kr, Herczl orvos 50 kr, Soper Alajos albiró
50 kr, Raics Antal 60 kr, Besits Dancsika 1 frt, Dud-
varszky Miklós 1 frt, Fabriczius Imre 60 kr, Popo-
vits Milán 50 kr, Dudvarszky Mária 2 frt, Dudvarszky
Márk 1 frt, Akschamovits Milos 3 frt 20 kr, Schumacher
V. Lajos 1 frt, Dudvarszky Péter 1 frt, Popovits Mi-
hály 1 frt, Péczits István 50 kr, Jakovlevits János
1 frt, Jakovlevits Mladen 20 kr, Jakovlevits Nityó
1 frt, Jakovlevits Milán 1 frt, Mrgyanov Tyira 40
kr, Kuglits János 1 frt, Gödrösy Jozefina 1 frt, Wolf
József tanító 60 kr, N. N. 30 kr, Pásztor György 1
frt, Pasits György 50 kr, Diezkov Szevgila 50 kr,
Miresót Antal 50 kr, Hasznosy György 50 kr, Engel-
mann Zsiga ügyvéd 5 frt, Engelmann Adolf 1 frt,
Polák Katalin 50 kr, Bakos György 1 frt, Bubala N.
60 kr, Burg N. 50 kr, Oñer Adolf 50 kr, Kohn Jó-
zsef 20 kr, Stern Ignác 40 kr, Müller Adolf 40 kr,
Esztergomby Sándor 1 frt, Beslits Milos 1 frt, Petro-
vácz N. 50 kr, Nagyzombori 50 kr, Lepojev Román
50 kr, Senk Antal 50 kr, Jablonszky Miksa 50 kr,
Huszák Nándor jogász 50 kr, Beslin Sándor 1 frt,
Beslin Anna 20 kr, Kovácsév Miló 20 kr, Kovácsé-
vits Gyénó 1 frt, Mrgyan Milán 50 kr, Szmilyanszky A. 20
kr, Kovácsévits Tósa 20 kr, Szmilyanszky A. 20
kr, Mergyan Szever 1 frt, Szedmák Márk 50 kr, Bu-
nyetin Gy. 20 kr, Beslits Uros 1 frt, Szedmák Tinka 50 kr,
Anna 1 frt, Beslits Uros 1 frt, Szedmák Tinka 50 kr,
Jólits Judás 30 kr, Vuics Milos 50 kr, Sijácski Lóvro
30 kr, Miletits Latina 40 kr, Drágin Szimó 50 kr,
Drágin Pál 20 kr, Vuics Lyubica 20 kr, Márián Kata
20 kr, Vukov Ránkó 50 kr, Sztricsévits Milos 20 kr,
Jablán Gyuka 20 kr, Beslin Mitó 50 kr, Beslin Gyóko
20 kr, Neráncsits Mladen 40 kr, Kovácsévits Rádi-
vojnó 2 frt, Vuics Izidor Milenkó fiával 7 frt, Sévits
Mária 1 frt, Popovits Nikola 50 kr, Diezkov Nikola
10 kr, Dudvarszky Gigó 2 frt, Nikolits Rádó 50 kr,
Piszároovits U. 20 kr, Jakovlevits Jövő 20 kr, Piszá-
rov Gyóko 20 kr, Milákov M. kántor 20 kr, Vuics
Jóco 10 kr, Jakovlevits Milos 20 kr, Jakovlevits

Vujó 20 kr, Jakovlevits Szimó 1 frt, Drágin Mijó
40 kr, Prokin Grgó 10 kr, Radujkó Miló 30 kr, Sztri-
csévits Krszta 20 kr, Piszárov Mladen 20 kr, Szmily-
anszky Pál 40 kr, Drágin Vászó 1 frt, Sijacszy
Vujó 1 frt, Szvecsáron Popovics Jozefina 3 frt, Mrgya-
nov Ilia 1 frt, Drágin Jovan 50 kr, Jakovlevits
Gyula 50 kr, Kovácsévits Jóco 20 kr, Drágin Glisó
20 kr, Manojlovits Milos 20 kr, ifj. Drágin Timó 50
kr, Drágin Szimó 20 kr, Drágin Milán 30 kr, Vuics
Mladen 20 kr, Piszárov Uros 20 kr, Mikin Oresztia
20 kr, Prekajszky Milos 50 kr, Drágin Gyuló 40 kr,
Drágin Mladen 50 kr, Sztricsévits Áron 50 kr, Sztri-
csévits Gyukó 20 kr, Sztricsévits Vászó 10 kr, Vuics
Sztévó 20 kr, Szmilyanszky Bránkó 50 kr, Szedmákov
Vojin 50 kr, Diezkov Milán 20 kr, Szedmák Máco 10
kr, Lepojev Dragyina 25 kr, Sztetanovits Tádó 50 kr,
Sijacszy M. 50 kr, összesen 137 frt 75 kr.
A kir. földmives iskolából: Basch Adolf, Dun-
gyerszky Ernő, Gavánszky Szvetozár 50—50 kr, Ká-
dár Ferenc 20 kr, Agoos Vendel 25 kr, Parcesetis
János, Urevesics János 30—30 kr, Moldován János
50 kr, Trombitás István 30 kr, Hevér István 20 kr,
Szóke István, Gaál István, Farka György 50—50 kr,
Diner Henrik, Oroszi István, Bechóni Fülöp, Lőrincz
István, Lázár Lehel, Hoscislavsky Dénes, Strosz Zoltán,
Barsi Lajos Madarász István, Varró Ferenc,
Barys Gábor, Korheth Ferenc, Korheth György, Lenk
György 10—10 kr, Kiss Sándor kertész 50 kr, Ne-
deczky Béla s. tanár 1 frt, Szobonya Bertalan igaz-
gató 1 frt 5 kr, összesen 9 frt. — Főösszeg 144 forint
75 krajcár.
Szobonya Bertalan.
A közönség köréből.
Interpelláció a t. városi kapitány urhoz.
Van-e tudomása a t. rendőrkapitány urnak arról,
hogy a kéményseprők a beállott új év alkalmából
olyan feleslegessé vált számlákat adnak, aminek a fenálló
szabályrendelet s a 4094/kap. 1882. sz. a hirdmény
keretében be nem illenek? Ha van erről tudomása,
miért nem léptet életbe olyan intézkedést, mely a
kéményseprők túlkapásait megszorítsa. Ha nincs tuda-
mása, sziveskedjék bármelyik bel- vagy felsővárosi
háztulajdonostól elkérni a benyújtott számlát és abból
meggyőződni a kéményseprők zsarolásairól, de azokat
együttal jövőre lehetetlenné tenni.
Zombor, 1886. január 2
Több belvárosi háztulajdonos.
Tekintettel ezen közérdekű panaszra és arra,
hogy a kéményseprők díjak immár esedékesek, célsze-
rűnek találtuk ezen számos aláírással beküldött pan-
aszt a rendőség fejével közölni azon célból, hogy a
t. közönséget az eset sürgősségéhez mért gyorsaság-
gal tájékoztassuk jogai és kötelességei iránt. A ka-
pott válasz, melyet bizonyára mindenki méltányosnak
fog találni, im itt következik
Tisztelet szerkesztő ur!
Ezen évenként megújuló közpanasz alkalmából
nem vélek helyesebbet tehetni, mintha itt újból köz-
tudomásra juttatom a fentebb idézett rendőrségi hir-
detményt, mely így rendelkezik:
Felmerült kétélyek eloszlása és a közönség tá-
jékoztatása végett ismételve közhírre tétetik, hogy a bel-
városnak azon fele része, mely a Szent György tértől
balra esik, a Szelence- és Felső külváros Tuna An-
tal, — a belvárosnak másik fele része, mely a Szent-
György tértől jobbra esik, egy a Bánát- és Cservenka-
külváros pedig Keindl Lajos kéményseprő munká-
rébe esik. A seprési díjak a városban következők:
egy közönséges kémény 10 kr., egy orosz kémény 30
kr., egy takaréktűzhely tisztítása 15 kr., egy három
méternél hosszabb kályhacső 25 kr., egy parasztház
kémény 5 kr., szállási kémények seprési díja 15 kr.,
szőlőbéli kémények seprési díja 12 kr. Ezen díjakra
a fuvarbér is beleértve van. Kémény- és kályhacső-
veket a tulajdonos, takaréktűzhelyeket és azoknak
esőveit pedig a hasznélvező tartozik tisztíttatni és
azokért a díjt fizetni. Kályhák kéményei minden 8
nap, vendéglátók, gőzmalmok, gyárak, tüzel dol-
gozó ipartelepek kéményei minden 15 nap, nyitott
kémények, valamint a szállási és szőlőbéli kémények
is minden 90 nap legalább egyszer jól kitisztítandók.
Zomborban, 1883. évi március 29. Czedler János s.
k., rendőrfőkapitány.
Ebből értesülhet a t. közönség, mi a kémény-
seprők iránti tartozása; viszont ezek is kivethetik,
mire szegődtek s mit igényelhetnek. Amennyiben bár-
melyik kéményseprő oly számlával állana elő, ami-
nőket őket ezen törvényhatósági díjszabás föl nem
jogosítja: igényüket panaszkervény útján érvényesít-
hetik.
Magától értetik, hogy ha előttem jogosulatlan
számlák bemutattnak, majd keresek és találak olyan
módot, mely — ha a t. közönség támogat — az efféle
panaszoknak egyszer mindenkorra véget vetend.
Minden esetre legcélszerűbb és legegyszerűbb
volna, ha a háztulajdonos urak a tarifaszérv díjakat
esetrel-esetre a teljesített munka után rögtön megfi-
zetnék s így az ilyen panaszokat már előzetesen le-
hetetlenné tennék.
Zombor, 1886. január 2. Gruber Vince,
h. kapitány.
TÁRCA SZILVESZTER-ESTÉLYRŐL.
Irta: VALAKI
Midőn a 364 nap óta borralalókra epedőknök
„végre felderült“ reggléljén haza kerültem, elgondol-
koztam azon, hogy édes Istenkém, mi is lenne ebből
a mi Zomborunkból, ha a kaszinó egyleti dalárdánk
nem volna?
Ha nem volna, nem rendeznének dalestélyeket,
nem táncolhatna Mariska Lacikával, nem mutathatná
meg Berkiné Budapestről kapott szép udonatuj ru-
háját, nem nézhetne meg Marcika oly mélyen Ellácska
szemeibe, nem mutathatná meg Esztike, hogy ő három
hó óta már mily nagy lány lett, mennyire megsze-
pült, mennyire udvarol neki Flinta hadnagy úr...
Szóval nem volna semmi, mi a szíveket szórakoztatná,
sem dal, sem tánc, sem szerelmi vallomás, sőt az em-
beriség nagy veszteségére a „Tárca cikk“ sem! . . .
Pedig ez nagy, — rettenetes nagy baj volna!
Mert hisz enélkül el se hinné Irmácska, hogy az a
kedves Szilveszter-est, melyen ő először lépett fel a
nyilvánosság előtt, nem volt egy szép nagy álom,
melyen először látta, hogy mily szép az élet, melyen
először hallá Feri jogásztól, hogy mennyire szereti
őt s melyen oly nagyon, de nagyon jól mulatott.
Mett hát kérem, lehetett is itt ám mulatni!
Mikor végig ültünk a hosszú üres tányérok-
kal és üres üvegekkel dúsan megrakott asztaloknál s el-
kezdünk mi férfiak — mint ha csak Nagy Frigyes
„Taback-Kollégiumába“ voltunk volna — buzogni szí-
varozni, s nemünk szebb részei pedig egymásnak öl-
tözékét kritizálni, fesztelen magaviseletét megszólani,
oly gyorsan mult az idő, hogy egész meglepődünk,
midőn szép „gänsemarsch“ alakban feltipegtek a dal-
ért élőhaló meghívóink Oláh Károly férfikarra írt
„Fohászat“ elzengeni.
Mindenekelőtt az új karmester hatalmas, impo-
náló termete tünt fel, kinek elődje — mint a „Fama“
nagyság zengi — azért vonult a megérdemelt nyugá-
lomba, mert megházasodva ifjú élte párja nem enged-
heti meg, hogy az, a kit ő dirigál, másokat dirigáljon.
De hogy e változás nem történt hátrányukra,
tanusította ugy a „Fohász“, mint a legnagyobb nyen-
cét is kielégítő „Étlap“ előadása után felzengő taps-
vihár, éljenzés, pohárcsengés s az egész éneklés alatt
hallható elégtűt zaj s tetszés moraj.
De nemcsak ők, hanem az Apolló jelvényével
díszített kék-fehér talragasz tanúsága szerint a fővá-
rosból haza csalogatott két fiatal matador: Beke Gyula
és Blumenthal Gusztáv ur is szaporitá a mósort, az első
precise hegedű, az utóbbi otthonos zongora já-
téka által.
Blumenthal ur Ábrányi Kornél „Szeretlek én
egyetlen egy virágom“ című „magyar ábrándját“ oly
mély érzéssel, oly áthatva játszta, hogy a kis Aranka
arca egész lángveressé lett, megijedve attól a gondol-
lattól, hogy hátha kitalálják mások is, hogy kihez
intéző e benső érzelmek kifejező játékát. Majd meg
Beke Gyula ur hegedű játékát kísérő siri csendben,
melyet csak a Muki és Jenő urnak össze-vissza ko-
cintó pohár-csengése szakított meg, mint egy érez-
tetve, hogy ők is zene talentumok, kik tudják, hogy
hol kell a „fortét“, hol a „fortissimét“ alkalmazni.
A szünni nem akaró tapsra egypár műsoron ki-
vüli népdal eljátszásával is meglepték a figyel-
mes közönséget, mely fáradságukat halás szempillan-
tásokkal, szívélyes kézzszorításokkal s egészségre
való pohár ürítéssel igyekezett meghálálni.
A műsorozatot ismét a dalárda szereplése zárta
be, elénekelve Wachauer Károly által férfikarra al-
kalmazott „Magyar népdalait“ ritka összhangzattal,
általános elismerés között.
Alig hangzott el az elismerő éljenzés s tapsvi-
har, megkezdődött a nagy érdeklés kísért s nem ke-
vesebb szórakoztatással járó tombolázás.
Hogy a rendezők, hívek maradjanak ígértük-
höz, mely szerint „a tombola nem a nagyérdemű kö-
zönség terhelése, hanem csak mulattatása végett ren-
deztetik“, de hogy a nemes célú bevétel mégis szapo-
rittassék, megkezdtek a jegyeket előleges foglalás
nélkül elárverezni, „noch nie dagewesen“ olcsó áron
vesztgetni.
Es sikerült is csupa tréfálódzás, csupa játszado-
zás közt e módon is mint egy 200 tombolajegynek
nyakára hágni s a számos vevőre talált árverés vé-
geztével a játékot megkezdeni.
A „Fortuna“ madámnak volt is ezután dolga, a
megválasztásnál is már jó izlésre való nyeresény-
tárgyak széleszélyes szétosztása körül.
A 50 éves Gyuri bácsi nyerte a kis kétkarcsós
fütyülöskét, Ellácska a bajusz-növesztőt, városunk
szép nevű ifjú költője babér helyett — tőköt, Dezső
hadfi a tournürös krinolit, Micike a velencei vadász-
pipát, miskolci szárral stb. stb.
Csak az Ilkácska nem nyert semmit az előtte
fekvő számos tombolajegy dacára sem, de az koránt-
sem okozott neki nagy szomorúságot, mert hisz vi-
gasztalta az a tudat, hogy ki szerencsétlen a játék-
ban, szerencsés a szerelemben!
S hogy nem tévedt ebben, mutathatta azt a Sa-
nyi diák epedő tekintete, melyet csak oly gyakran
vetett teleje, mint az előtte mosolygó sörös pohár
fenekére.
Midőn aztán a vágyaknak netovábbja, a bor-
után áhító művészies faragványu kis hordó is meg-
találta azon gazdáját, mely az ő karcsu terméket leg-
többször fogja szorongatni, csapra vert ajkait csóko-
gatni, akkor mint egy varázsütésre felkerekedett az
egész társaság, de nem a programhoz hiven haza-
menni, szétoszlani, hanem egy szívet lélekkel a Sán-
dor ropogós „talpalá“ valója mellett táncra perdülni,
gyönyörbe merülni, ittlétt feledni!
Táncra új tánc, csárdásra új csárdás követke-
zett, miközben folyton haladot előbbre s előbbre az
idő, egyik évből a másikba, a régiből az ujba, nem
hallgatva a sok epedő szív e sóhajára, hogy:
„Hej ha ez az éjszaka
Három napig tartana!“
Igen a pontos „Chronos“-apó nem hallgatott reá-
juk, hanem csakhamar megvirradt, reggel lett, fájo
szívet szétoszlaltak, szétrebbentek, ki ki azon óhajjal,
hogy bár csak mennél több alkalom volna, ily fesz-
telen mulatságban, ily kedélyes szórakozásban részt-
vehetni! . . .
Naptár.
Január.

Havi és heti nap	Katolikus napár	Protestáns napár	Görög-orosz napár
5 Kedd	Teleszf. p. v.	Simeon	24 Kar. e. böjt. v.
6 Szer.	Vizkereszt	Vizkereszt	25 N. Karacson
7 Csüt.	P. Rajm. hv.	Rajmund	26 Egypt. futas
8 Pént.	Szörény pk.	Erhard	27 István l. vért.
9 Szom.	Julian vért.	Marcial	28 Több ezer v.

Felelős szerkesztő: Dr. MOLNÁR ISTVAN LAJOS.
L-ptulajdonos és kiadó: Bittermann Nándor.

életerős ma-
uj élet!
a Bertalan.
ásárlása.
és kereske-
általános te-
ett rendszer
ásárlás az ed-
tjai által esz-
megszemlélése
apokban fog
bejelenteni
ezhető, illető-
magas minisz-
nagysága kellő
ar hó végeig
soknál felme-
dakat, a kik
kat felajánla-
előbb, legké-
íveskedjenek,
et és gazdál-
(bevásárolni)
b, de legké-
berni (sim-
allgani fajta
etni. Es pe-
3 és a nyu-
csak olyanok
nynek meg-
bikák 1886.
Miniszterium
tenyésztésre
k által fel-
fog utalvá-
evőre nézve
— illetőleg
Miniszterium
Miniszterium
etolog ápr.
esetre, ha
enne az
gvett bikák
r. zabot és
díjat fog a
ndó számla
számítható.
vek szerint
dszerint az
vehető kö-
nyben fog-
léves, min-
at nélküli
vételárát
elengedé-
3 féléves,
es kamat
a közsé-
n kedvez-
kát meg-
en is ré-
lokra nem
adatnak.
omborba a
filmos,
előadó.
dec. 30.
megsebe-
ért esdők
on is —
melyen a
mányokat
0 frt, Mi-
Mikóse-
kóseovits
Ferenc 2
t. dr. En-
k: Bene
Gizella,
Emilia,
r. Kara-
Lakatos
Ferenc,
ás, Popo-
ador, dr.
ity Jövő
rt 40 kr.
a szen-
sitott em-
netemnek
tem őket,
összeget,
sége Na-
skereszt-
tján tel-
fent tisz-
a szen-
tiska.
n.
ec. 30.
borított
k váro-

4610. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

Az O- és Török-Kanizsa között fenálló komp-jármű helyett a jövő 1886. évi tavaszán felsőbbi engedély alapján felállítandó hajóhid, a hozzátartozandó ártérihid építése és szükséges töltésezési munkálatok vállalkozás útján leendő biztosítása szempontjából O-Kanizsa nagyközség (Bács-Bodrogh vármegye) hivatalos épületében **1886. évi január hó 20-ik napján délelőtt 9 órakor kezdetét veendő nyilvános versenyárgyalás fog megejtetni.**

Miről vállalkozni óhajtok oly felhívással értesítetek, hogy az ezen célból fogantatandó munkálatokra előirányzott 41,651 frt 62 kr. építési tőkének 10%-tőlját tartoznak a községi elüljáróság kezeihez óvadék gyanánt készpénzben, vagy a budapesti tőzsde árfolyama szerint értékpapirokban letenni; mely óvadék közül vállalkozó a vonatkozó feltételeknek megfelelően visszatartatni fog, míg a többi versenyzőké csakis a versenyárgyalásnak megyei hatóságilag leendő jóváhagyása után fog visszaadni.

Felhívunk tehát vállalkozni óhajtok, hogy a jelzett bánompénzzel ellátott zárt ajánlataikat O-Kanizsa község elüljáróságánál legfeljebb 1886. évi január hó 20-ik napjáig annál is inkább benyújtani el ne mulasszák, mert a később érkeztettek figyelembe vétetni nem fognak.

Megemlítetük, hogy munkaadó község a híd felállítatását még akként is hajlandó ez alkalomból vállalkozónak általadni, hogy a felállított híd- és révjog jövedelmét bizonyos — kölcsönösen megállapított — éveken át az építést sajátjából teljesített vállalkozónak átengedi; — miért is a zárt ajánlat ezen módozatra is és pedig az előbbivel együttesen vagy attól külön is megtehető.

Az építés mikéntjét tárgyzó összes műszaki okmányok és feltételek O-Kanizsa község gazdasági jegyző irodájában betekintheők.

Kelt O-Kanizsán, 1885. évi dec. hó 28-án.

Mihály Sándor s. k., Szilágyi György s. k.,
közs. jegyző 3-1 közs. bíró.

Értesítés.

Van szerencsém a t. c. közönség tudomására hozni, miszerint a magyar kir. államvasutak részéről a komp-közlekedés szünetlése idejének tartama alatt az **az összes Gombosra érkező árúk szállításával, az egyik Dunaparttól a másikra megbizattam,** miről a t. c. közönséget azzal értesitem, miszerint előforduló esetekben alólirhoz fordulni kegyeskedjek.

Tisztelettel

Schmidt István,
révbérlő Gomboson.

3-1

1340. sz.

Turia község elüljáróitól.

1885.

Pályázat

Turia községben üresedésben levő szülésznoi állomásra

Évi fizetés készpénzben 150 frt, a mely összeg előleges havi részletekben leszen ki fizetendő, azon felül látogatási díj nappal 20 kr., éjjel 40 kr. és minden szülés után 50 kr.

Folyamodók felhívunk, miszerint az 1876. évi XIV. t. c. 51. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket jövő 1886. évi január hó 15-ig ezen községi elüljáróságnál benyujtsák.

A törvényben előirt minősítvényen kívül megkivántatik az államnyelven kívül a szerb nyelv tudása.

Turia, 1885. december hó 17-én.

Sztojkovics Vazul, Maletin Jovan,
jegyző. 3-2 bíró

5890. sz.

Kig. 1885.

Pályázati hirdetés.

O-Palánka községben üresedésben levő községorvosi állomásra ezennel pályázat hirdetünk s a választás határidejéül **1886. évi január hó 25-ik napjának reggeli 9 órája O-Palánka község házához** kitűztük.

Ezen állomással 400 frt készpénz fizetés, 50 kr. nappali, 1 frt éjjeli látogatási és 20 kr. halottkémlesi díj van összekötve.

Felhívunk mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1871. évi XVIII. t. c. 74. §. s az 1876. évi XIV. t. c. 143 §-a értelmében, valamint a magyar és szerb nyelv bírást tanúsító okmánnyal is felszerelt kérvényeiket bezárólag 1886. évi január hó 15-ig alólírott szolgálórónál benyujtsák, mert később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

Kelt Palánkán, 1885. évi dec. 12-én.

Csupor Gyula,
szolgabíró.

3-2

Házak eladása.

Zombor város Cservenka külvárosában, a n.-militicsi utcában 278. és 279. sz. alatti ujonnan berendezett.

két házam

szabad kézből eladó.

Bővebb értesítéssel szolgál a tulajdonosnő.

Nyul Lidia.

3-1

Arverési hirdetés.

A hódásági kir. járásbíróság folyó évi 3250/polg. szám alatt kelt végzése folytán alólírott zárgondnok részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a vajszkai uradalmi társaságnál Literáty Ödön és a kulai takarékpénztár által zár és mások által le és felül foglalt széna, illetve összes termés, kazalok és baglyánként, esetleg ölenként is **1886-ik évi június hó 17-ik napjának d. e. 10 órájkor Vajszkán,** az alpári pusztán a szerűskertben készpénz fizetés mellett el fog adatni.

Vevő a megvett széna vagy szalma termék azonnal átvenni és a vételért a hódásági kir. járásbírósnál letétbe helyezés végett nyomban lefizetni tartozik.

Kelt Vajszkán, 1885. évi december hó 28-án.

Miháilovits Mihál,

3-1

zárgondnok.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint raktárunkat mindenféle

gyász-cikkekkel

elláttuk, s nevezetesen **szemfödéllel** (parkál, satin- s selyemből) **gyász-ruhászövetekkel, fátyollal** stb-vel szolgálhatunk s átvállaljuk egyszersmind a halotti szobák felszerelését a legjutányosabb áron.

Kiváló tisztelettel

SCHLIESZER TESTVÉREK,

6-4

Zomborban,

főutca. Szemző Gyula úr házában.

8236. szám.

1885.

Hirdetés.

Zombor sz. kir. város gazdasági küldöttsége által ezennel közhírré tétetik, miszerint a városi szolgazemélyzet és rendőrök részére szükséges 3305 frt 10 krral előirányzott ruhaneműek és szerelvények beszerzése iránt az árlejtés **folyó évi január hó 11-én délelőtti 10 órakor** a városháza kistermében fog megtartatni.

A feltételek s minták, a városi számvevősegnél a hivatalos órák alatt megtekintheők.

Zombor, 1886. január 1-én.

Vukicsevics Péter,

tanácsnok.

BITTERMANN NÁNDOR

KÖNYV- és KÖNYVOMDÉI INTÉZETE

ZOMBORBAN

a megye palotájában.

Elfogad minden e szakba vágó rendeléseket pontos szolgálat és jutányos ár mellett.

Községi hivatalos nyomtatványokból nagy raktár.

Tartalan bárminő színben darabonként csak 1 frt.

Értesitem t. vevőimet, miszerint **vasárnaponként d. e. 12 órától délutáni 4 óráig üzletemet zárva tartom.**

Ajánlom a jelenben oly divatos

szász cérna-csipkéimet

vigalmi díszeknek.

Nagy raktárt tartok

selyem- és láma-csipkékből, atlasz-szalagok, legyezők és divat-virágokból

rendkívüli leszállított áron.

Tartalan bárminő színben darabonként csak 1 frt.

6 pár selyem-finich-harisnya nők v. férfiak számára
bárminő színben csak 1 forint o. ért.

Tisztelettel

Grünwald Ignác.

Tartalan bárminő színben darabonként csak 1 frt.